

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
OLIMPIADA DE ISTORIE
ETAPA NAȚIONALĂ
Baia Mare, 2014

Clasa a X-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru este de trei ore.**

Subiectul I (40 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Pentru a feri Europa de un conflict care ar fi fost fatal sistemului de alianțe pe care l-a realizat atât de greu, Bismarck se oferă ca mediator între puterile implicate. La Congresul internațional convocat la Berlin în iunie-iulie 1878, lui îi revine rolul principal. (...) Unica sa grijă fiind păstrarea păcii și menținerea unui minim acord între aliații săi austrieci și ruși, el se preocupă mai puțin ca niciodată de dorința popoarelor și de interesele actorilor secundari.(...)”

Congresul de la Berlin are consecințe importante pentru viitorul politic european. Imperiul Otoman a suportat un nou regres, iar principiul integrității sale, (...) a fost serios zdruncinat, fără însă ca această condamnare tacită a «omului bolnav» să aducă vreun profit minorităților naționale aflate sub jugul sultanului. Marile puteri au modificat harta Balcanilor spre propriul lor profit, fără să se preocupe de liberul arbitru al popoarelor. (...)

Problema rivalității austro-rusești în Balcani nu a fost rezolvată de acest Congres. Ea s-a agravat chiar prin înmulțirea micilor state supuse ale uneia sau celeilalte dintre cele două puteri care își dispută dominația din Peninsula Balcanică.(...) Consecința majoră a congresului a fost mai ales aceea că, în ciuda prudenței lui Bismarck, Rusia este marea nemulțumită. Furios că a trebuit să cedeze în fața Europei coalizate, țarul învinuiește nu numai Austro-Ungaria și Marea Britanie, a căror atitudine a fost la urma urmei conformă cu interesele lor. El îl învinuiește și pe Bismarck [cancelarul Germaniei] pentru că a favorizat dubla monarhie (...)”

(Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*)

B.”De pe 12 ianuarie până pe 28 iunie 1919, are loc la Paris Conferința de pace, care adună delegații din aproximativ treizeci de țări. Nu au fost invitați nici reprezentanții statelor învinse, nici cei ai tinerei Republici a sovietelor. (...) Dorințelor lui Wilson, [președintele S.U.A.], care avea «să pună bazele unui nou sistem de relații internaționale» și care gândește pe termen lung, i se opun concepțiile pragmatice ale englezilor, dar, mai ales, preocupările pentru securitate ale francezilor. (...) Formulate încă din ianuarie 1918, într-un mesaj adresat Congresului Statelor Unite (care enumeră cele «14 puncte» faimoase pe care va trebui să se sprijine viitoarea pace), tezele lui Wilson afirmă într-un mod cu totul nou dreptul popoarelor la autodeterminare (...), «garanțiile mutuale de independență politică și integritate teritorială», toate acestea în cadrul unei «Ligi a Națiunilor».

Semnat pe 28 iunie 1919 în Galeria Oglinzilor (...) tratatul de la Versailles hotărăște soarta dușmanului principal, Germania. Articolul 231 stabilește în principiu responsabilitatea exclusivă a acestei puteri și a aliaților ei la declanșarea războiului (...).

Global, pacea de la Versailles nemulțumește pe cele două principale puteri interesate: Franța, care în ciuda avantajelor obținute, consideră garanțiile de securitate insuficiente, și care este nemulțumită de aliații săi, pentru că nu au susținut-o în tentativa politică renană. Germania mai ales, a cărei populație și conducători denunță nedreptatea căreia i-a căzut victimă țara lor și respinge cu hotărâre clauzele morale și politice al tratatului, ca și cele care modifică frontierele orientale ale fostului Reich.”

(Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza surselor A și B, o deosebire referitoare la principiile susținute de cei doi conducători politici. **3 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei A, două informații referitoare la Imperiul Otoman. **6 puncte**
3. Menționați, pe baza sursei B, o informație referitoare la atitudinea statelor europene față de Rusia sovietică. **3 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor A și B, o opinie referitoare la consecințele pe care le-au avut Tratatul de Pace asupra rivalităților dintre statele europene și selectați câte o informație din fiecare sursă prin care să susțineți opinia menționată. **7 puncte**
5. Menționați, pe baza sursei A, statul mediator al păcii și prezentați alte două fapte istorice, referitoare la importanța acestuia în relațiile internaționale din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în afara celor la care se referă sursa A. **11 puncte**
6. Prezentați un alt fapt istoric, care a determinat participarea S.U.A. la Conferința de Pace de la Paris, în calitate de stat mediator, în afara celor la care se referă sursa B. **5 puncte**
7. Prezentați un alt fapt istoric referitor la consecințele Tratatelor de Pace de la Paris asupra regimurilor politice din Europa Occidentală, din perioada interbelică, în afara celor la care se referă sursa B. **5 puncte**

Subiectul al II-lea (50 puncte)

Elaborați, în aproximativ patru-cinci pagini, o sinteză despre **Europa în secolul al XVII-lea - prima jumătate a secolului al XIX-lea**, având în vedere:

- prezentarea unei asemănări, respectiv a unei deosebiri dintre consecințele „Revoluției Glorioase” și ale Revoluției Franceze în organizarea statului englez și francez în secolele al XVII-lea - al XVIII-lea;
- menționarea a două cauze ale implicării Europei în constituirea Statelor Unite ale Americii;
- menționarea câte unei caracteristici politice, respectiv economice, a organizării Țărilor Române din secolul al XVIII-lea;
- prezentarea a două consecințe ale relațiilor internaționale din prima jumătate a secolului al XIX-lea asupra organizării politice interne a statelor europene;
- formularea unei opinii referitoare la elementele de continuitate între principiile promovate în Epoca luminilor și aspirațiile “Anului 1848” și susținerea acestora prin două argumente istorice.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea opiniei cu **argumente istorice** (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
OLIMPIADA DE ISTORIE
ETAPA NAȚIONALĂ
Baia Mare, 2014

Clasa a X-a
BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

SUBIECTUL I: 40 puncte

1. **3 puncte** pentru menționarea, pe baza surselor A și B, a unei deosebiri referitoare la principiile susținute de cei doi conducători politici;
2. **Câte 3 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei A, a oricăror două informații referitoare la Imperiul Otoman; (3p x 2 = 6p)
3. **3 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei B, a informației referitoare la atitudinea statelor europene față de Rusia sovietică.
4. **3 puncte** pentru formularea, pe baza surselor A și B, a oricărei opinii referitoare la consecințele pe care le-au avut Tratatul de Pace asupra rivalităților dintre statele europene;
Câte 2 puncte pentru selectarea câte unei informații din sursele A și B, care să susțină opinia formulată. (2p x 2 = 4p)
5. **1 punct** pentru menționarea, pe baza sursei A a statului mediator al păcii.
Câte 2 puncte pentru menționarea oricăror două fapte istorice, referitoare la importanța statului menționat în relațiile internaționale din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în afara celor la care se referă sursa A. (2p x 2 = 4p)
Câte 3 puncte pentru prezentarea faptelor istorice precizate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3p x 2 = 6p)
câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat;
6. **2 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric care a determinat participarea S.U.A. la Conferința de Pace de la Paris, în calitate de stat mediator, în afara celor la care se referă sursa B.
3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat;
7. **2 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric referitor la consecințele Tratatelor de Pace de la Paris asupra regimurilor politice din Europa Occidentală, din perioada interbelică, în afara celor la care se referă sursa B.
3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat.

Total 40 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA: 50 puncte

Informația istorică – 40 de puncte distribuite astfel:

- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări, respectiv a oricărei deosebiri dintre consecințele „Revoluției Glorioase” și ale Revoluției Franceze în organizarea statelor engleze și franceze în secolele al XVII-lea - al XVIII-lea; (2p x 2 = 4p)
- Câte 3 puncte** pentru prezentarea fiecărei asemănări, respectiv deosebiri menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3p x 2 = 6p)

Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la asemănarea, respectiv deosebirea menționată;

- **Câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două cauze ale implicării Europei în constituirea Statelor Unite ale Americii; (3p x 2 = 6p)
- **Câte 3 puncte** pentru menționarea fiecărei caracteristici politice, respectiv economice a organizării Țărilor Române din secolul al XVIII-lea; (3p x 2 = 6p)
- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două consecințe ale relațiilor internaționale din prima jumătate a secolului al XIX-lea asupra organizării politice interne a statelor europene; (2p x 2 = 4p)
- Câte 3 puncte** pentru prezentarea fiecărei consecințe menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3p x 2 = 6p)
- Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la consecința menționată;
- **2 puncte** pentru formularea oricărei opinii referitoare la elementele de continuitate între principiile promovate în Epoca luminilor și aspirațiile “Anului 1848”
- Câte 1 punct** pentru menționarea oricăror două argumente istorice; (1p x 2 = 2p)
- Câte 2 puncte** pentru dezvoltarea argumentelor istorice menționate; (2p x 2 = 4p)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **structurarea textului** (introducere - cuprins - concluzii);
1 punct pentru introducere/cuprins; cuprins/concluzii;
0 puncte pentru text nestructurat;
- **2 puncte** pentru **evidențierea relației cauză-efect**, astfel încât compoziția să probeze înțelegerea procesului istoric;
1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
0 puncte pentru lipsa relației cauză-efect;
- **1 punct** pentru **argumentarea istorică**; (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia);
0 puncte pentru lipsa argumentării istorice;
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice;
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
0 puncte pentru nerespectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric**;
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
0 puncte pentru lipsa limbajului istoric;
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**;
0 puncte pentru nerespectarea limitei de spațiu.

Total 50 puncte

Total test 90 puncte.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total 100 puncte.